



Emlékművet a járeki tábor áldozatainak!

Hamarosan a községi tanács elé kerül a kérés

Hans Supritz, a Duna menti Svábok Világszövetségének alelnöke július 16-án levéllel fordult a temerini községi tanácshoz, amelyben a járeki koncentrációs táborban elpusztultak hozzátartozóinak, illetve a Duna menti svábok világszervezetének és németországi egyesületeinek szövetsége nevében a járeki temetőben, a bejárat közelében egy mindössze 36 négyzetméteres területet kér emlékmű építésére, kegyeleti céllal.

Német kezdeményezésre a Vajdaság több településén készült emlékmű az elmúlt évek során - értelemszerűen ott, ahol a második világháború után a jugoszláv állam által létesített munkatáborok és megsemmisítő táborok működtek, így pl. a bánáti Knićaninban (Rudolfsgnad), és Nagyikikindán, a bácskai Gádonon (Gakovo) és Körtésen (Kruševlje) valamint a szerémségi Mitrovicán. Temerinben a Szerb Radikális Párt által irányított önkormányzat, valamint a járeki helyi közösség 2006-ban csupán igen szerény emlékkereszt felállítását hagyta jóvá egy teljesen elhanyagolt, szemétkupacokkal teli terepen, amellet az emlékhelyet esős időben a sáros dűlőúton nehéz megközelíteni. (Ennek ellenére a gesztust a németek küldöttsége ajándékba hozott számítógépekkel viszonzta.) Az elhunytak hozzátartozói halottak napján ennél a keresztnél összegyűlve róják le kegyeletüket a megsemmisítő táborban elpusztult közel hétezer német és mintegy kétszáz magyar emléke előtt. Sem a helybeliek és a világ szeme elől eldugott hely, sem az elvadult, gazzal benőtt környezet, sem pedig a terület jogilag bizonytalan státusú jövője nem teszi lehetővé, hogy a hozzátartozók civilizált, európai körülmények között emlékezzenek az 1944 és 1947 között elpusztult ártatlan áldozatokról.

Ezt felismerve a Duna menti Svábok Világszervezete az elmúlt három év során többször kezdeményezte egy méltóbb emlékhely kijelölését, úgy, ahogyan ez több más – részben már említett - községben történt. Kérésük sem a korábbi községi vezetés, sem a helyi közösség részéről nem talált megértésre, ami józan ésszel mérlegelve teljesen érthetetlen, hiszen a ma Járekon élő szerb lakosságot semmilyen politikai vagy erkölcsi felelősség nem terheli a büntelen öregek, asszonyok és gyerekek tömeges, tudatos elpusztításáért. A járeki helyi közösség tanácsa még a közelmúltban is hozott egy furcsa, ultimátum-szerű feltételeket szabó, a kérést lényegében elutasító határozatot, ami annál is inkább abszurd, mivel a köztemető irányítása nem a helyi közösség, hanem a községi önkormányzat törvénnyel szabályozott hatásköre.

A VMDP és a VMSZ községi vezetői kezdettől fogva támogatásukról biztosították a történelmi megbékélés és a humanizmus jegyében született német kérelmet. A döntéshozatal azonban nem a községi elnök, hanem a községi tanács jogköre.

Reméljük, hogy most, amikor a szerb igazságügy-minisztérium kezdeményezésére hamarosan országszerte megkezdik az 1944-et követő kommunista állami terror során kivégzettek tömegsírgjainak a regisztrálását, s állami szinten is kísérlet történik a történelmi múlttal való szembenézésre, a Magyar Koalíció szerb politikai partnerpártjai is kellő nyitottsággal fognak tekinteni a német kezdeményezésre, és elhárulnak az emlékmű megépítésének útjába görgött utolsó rosszindulatú politikai akadályok is!

Csorba Béla